

Decyzja
Prezydium KK
nr 40/21

ws. rządowego projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku
z przeniesieniem środków z OFE na IKE
(druk sejmowy nr 1005)

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” wnosi następujące uwagi do rządowego projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z przeniesieniem środków z otwartych funduszy emerytalnych na indywidualne konta emerytalne (druk sejmowy nr 1005), dalej Projekt.

Projekt opiera się na następujących głównych założeniach:

- powszechnie towarzystwa emerytalne (PTE) zarządzające otwartymi funduszami emerytalnymi (OFE) staną się towarzystwami funduszy inwestycyjnych (TFI), zaś OFE przekształcą się w specjalistyczne fundusze inwestycyjne otwarte (SFIO),
- aktywa netto OFE zostaną przekazane na indywidualne konta emerytalne (IKE) prowadzone w SFIO przez TFI,
- jako substytut podatku dochodowego oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne pobieranych od emerytur wypłacanych z FUS, od środków przenoszonych na IKE pobrana zostanie opłata przekształceniowa w łącznej wysokości 15%, której płatność zostanie rozłożona na 2 lata i do uiszczenia której obowiązane będą SFIO. Wysokość opłaty odpowiada poziomowi efektywnej stopy opodatkowania emerytur podatkiem dochodowym oraz obciążenia składką na ubezpieczenie zdrowotne,
- polityka inwestycyjna SFIO przekształconych z OFE będzie dostosowana do wieku i profilu ryzyka ubezpieczonych,
- możliwe będzie złożenie deklaracji przez członka OFE o przejściu do ZUS, co będzie wiązało się z przeniesieniem aktywów z OFE do Funduszu Rezerwy Demograficznej (FRD) i dopisaniu ich wartości do kapitału zaewidencjonowanego na indywidualnym koncie w ZUS. Przy wyborze tej opcji nie będzie pobierana opłata przekształceniowa,

- ale przyszłe wypłaty emerytur będą opodatkowane podatkiem dochodowym (PIT) oraz będzie od nich pobierana składka na ubezpieczenie zdrowotne,
- zarządzanie środkami FRD wykonywane będzie przez fundusz inwestycyjny, którego jedynym akcjonariuszem jest Polski Fundusz Rozwoju S. A. (PFR).

NSZZ „Solidarność” uznaje potrzebę zakończenia funkcjonowania OFE. Stanowisko to wynika z dotychczasowych działań składających się przede wszystkim na transfer większości środków z OFE na subkonto ubezpieczonego w FUS oraz wprowadzenia dobrowolności odprowadzania części składki na OFE. Działania te oznaczały likwidację dywersyfikacji sposobów oszczędzania co było pierwotnym celem reformy ubezpieczeń społecznych końca XX wieku.

Równocześnie NSZZ „Solidarność” nie może zaakceptować planowanej domyślności decyzji ubezpieczonych o przekazaniu środków z OFE do IKE. Efektem zakończenia funkcjonowania OFE powinny być świadczenia dożywotnie, a więc z FUS. Co więcej należy założyć, że konta IKE bez dalszych stałych wpłat nie będą miały znaczenia dla poziomu świadczeń wypłacanych w wieku poprodukcyjnym. W dłuższym okresie czasu, w wielu przypadkach ich niewielki kapitał zostanie „skonsumowany” przez opłaty pobierane przez podmioty zarządzające.

NSZZ „Solidarność” wnosi o zaniechanie powyższej opcji domyślnej, tak aby uczestnik systemu musiał dokonać świadomego wyboru. Wymaga to przeprowadzania szerokiej kampanii informacyjnej.

Pragniemy także podkreślić, że w chwili obecnej w momencie gdy nieznane są szczegółowe założenia Nowego Ładu w zakresie nowych rozwiązań podatkowych, wysokości kwoty wolnej od podatku oraz innych elementów mających bezpośredni i pośredni wpływ na system emerytalny i długofalowe bezpieczeństwo socjalne ubezpieczonych nie ma racjonalnej możliwości dokonania oceny całokształtu Projektu.

Procedowanie Projektu w momencie równoczesnego procedowania (i stopniowego ujawniania partnerom społecznym i opinii publicznej) założeń tzw. „Nowego Ładu” pogłębia wrażenie chaosu i niepewności w systemie emerytalnym. NSZZ „Solidarność” podkreśla, że zasady funkcjonowania systemu emerytalnego powinny być przejrzyste i stabilne, co w chwili obecnej można osiągnąć tylko poprzez kompleksowe zmiany w systemie emerytalnym (w odniesieniu przykładowo do problematyki kumulacji tytułów ubezpieczeniowych czy równomiernego obciążenia pozapłacowymi kosztami pracy podporządkowanej i innych form jej wykonywania). Tylko po przeprowadzeniu takiego

procesu można zakładać, że przełoży się to na zwiększenie zaufania do systemu, a co za tym idzie wpłynie na wielkość kapitału odkładanego w IKE, IKZE czy PPE.

Równocześnie zwracamy uwagę na Decyzję Prezydium KK NSZZ „Solidarność” nr 97/19, która dotyczy wcześniejszych projektów dotyczących likwidacji OFE. Uwagi tam zawarte zachowują ważność.

Warszawa, 25 marca 2021 r.

Prezydium KK
NSZZ „Solidarność”

Z-ca PRZEWODNICZĄCEGO
KK NSZZ „Solidarność”

Bogdan Biś